

Sygn. akt III KK 412/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie K. M.

oskarżonego z art. 284 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 18 października 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w N.

z dnia 9 marca 2017 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego K. M.
przekazuje Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

K. M. został oskarżony o to, że w marcu 2016 roku w parku dokonał przywłaszczenia znalezionej telefonu komórkowego marki HTC Desire o łącznej wartości 500 zł, na szkodę J. B., tj. o czyn z art. 284 § 3 k.k. (karta 92-93 akt sprawy).

W trakcie rozprawy w dniu 9 marca 2017 roku przed Sądem Rejonowym w N., . oskarżony K.M. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił

składania wyjaśnień.

W tym dniu na rozprawie oskarżony, na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. wystąpił z wnioskiem o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, wnosząc o wymierzenie za zarzucany mu czyn kary 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych (karta 114-115 akt sprawy).

Sąd Rejonowy , wobec braku sprzeciwu prokuratora, wyrokiem z dnia 9 marca 2017 roku, uwzględnił wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez konieczności prowadzenia postępowania dowodowego i uznał go za winnego popełnienia czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 284 § 3 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych (karta 116 akt sprawy).

Zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych, w tym od obowiązku uiszczenia opłaty i poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Wyrok Sądu Rejonowego uprawomocnił się z dniem 17 marca 2017 roku bez przeprowadzenia postępowania odwoławczego (karta 117 akt sprawy).

Obecnie, od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 9 marca 2017 roku, została wniesiona kasacja Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego.

Autor kasacji zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść skazanego K. M. i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wniosku oskarżonego K. M. o skazanie go i wymierzenie mu określonej kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz wydaniu w dniu 9 marca 2017 roku wyroku skazującego oskarżonego za czyn z art. 284 § 3 k.k. popełniony w marcu 2016 roku, przy czym wartość przywłaszczonego mienia wynosiła 500 zł, a skazanie to nastąpiło z rażącą i mającą istotny wpływ na treść wyroku obrazą przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 284 § 3 k.k., polegającą na skazaniu K. M. za to przestępstwo, podczas gdy w dacie orzekania przez Sąd w niniejszej sprawie zachowanie oskarżonego wyczerpywało znamiona wykroczenia z art. 119 § 1 k.w.,

bowiem w związku z art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247) wartość przywłaszczzonego mienia nie przekraczała 1/4 minimalnego wynagrodzenia.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na korzyść K. M., okazała się oczywiście zasadna – w rozumieniu przepisu art. 535 § 5 k.p.k., a zamieszczony w niej zarzut i sformułowany wniosek o uchylenie wobec tego skazanego zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania – w pełni zasługiwały na uwzględnienie. Ocena ta przemawiała za rozpoznaniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia na posiedzeniu przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k.

Obowiązkiem sądu rozstrzygającego wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie oskarżonemu określonej kary lub środka karnego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, złożony na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. - przez oskarżonego lub jego obrońcę - jest przede wszystkim kontrola zaistnienia wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku, określonych w 387 § 1 i § 2 k.p.k. Jednym z zasadniczych wymagań w tym zakresie jest należyta weryfikacja nie tylko zgodności z obowiązującymi przepisami proponowanych rozstrzygnięć w zakresie wymiaru kary i środków karnych, ale przede wszystkim oceny prawno-karnej czynu zarzuconego oskarżonemu. Pominięcie w treści wniosku norm z obszaru prawa materialnego stoi na przeszkodzie jego uwzględnieniu w takiej postaci i powinno prowadzić do spowodowania jego modyfikacji, a w przypadku jej braku obliuguje sąd do rozpoznawania sprawy na zasadach ogólnych (taki pogląd wyrażono m.in. w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 24 września 2014 r., IV KK 278/14, KZS 2015/1/32; z dnia 10 lipca 2014 r., IV KK 115/14, LEX nr 1480342).

W realiach tej sprawy, Sąd Rejonowy nie dostrzegł konsekwencji obowiązującej regulacji kształtującej w sposób „kroczący” granicę wartości mienia

dzielącą czyny wyczerpujące znamiona przestępstw określonych w art. 284 § 3 k.k. od czynów stanowiących wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. Stosownie do dyspozycji art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 września 2013 roku, o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku, poz.1247), który obowiązuje od dnia 9 listopada 2013 roku, jeżeli wartość rzeczy będącej przedmiotem kradzieży lub przywłaszczenia nie przekracza 1/4 minimalnego wynagrodzenia, czyn stanowi wykroczenie, a sprawca podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że zgodnie z treścią § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2017 (Dz. U. z dnia 13 września 2016 roku, poz. 1456), od dnia 1 stycznia 2017 roku wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalono na kwotę 2000 zł. Tym samym graniczna kwota wynikająca z dyspozycji art. 119 § 1 k.w., której przekroczenie powoduje odpowiedzialność za przestępstwo – wynosi 500 zł.

Przypomnieć też trzeba, że przy orzekaniu w sprawach o czyny przeciwko mieniu, w odniesieniu do których od dnia 9 listopada 2013 r. kryterium uznania takiego zachowania za przestępstwo lub wykroczenie stanowi określony w Kodeksie wykroczeń wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę, należy mieć na uwadze minimalne wynagrodzenie z daty orzekania w przedmiocie odpowiedzialności za taki czyn, a nie z daty jego popełnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 roku, sygn. II KK 209/14, Biul. PK z 2015 roku, Nr 8, poz. 10-13).

Prowadzi to do wniosku, że czyn przypisany osk. K. M. wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 9 marca 2017 r., stanowił jedynie wykroczenie, bowiem wartość mienia będącego przedmiotem przywłaszczenia – w chwili orzekania – nie przekroczyła równowartości kwoty 500 zł, odpowiadającej ¼ minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2017 r. Tym samym zakwalifikowanie tego zachowania jako przestępstwa z art. 284 § 3 k.k. i skazanie ówczesnie oskarżonego na tej podstawie, stanowiło rażące naruszenie prawa materialnego i w sposób zupełnie oczywisty wpłynęło na treść wyroku. Zarazem, postąpienie tego rodzaju uzasadnia zarzut naruszenia prawa procesowego w postaci wadliwej

kontroli złożonego wniosku o skazanie bez przeprowadzenia postępowania dowodowego – zamieszczony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia.

W tej sytuacji niezbędne było uwzględnienie wniosku zamieszczonego w kasacji i uchylenie wyroku wobec osk. K. M. oraz przekazanie jego sprawy do Sądu Rejonowego w celu ponownego rozpoznania – tym razem z zachowaniem obowiązujących zasad kształtujących postępowanie w sprawach o tzw. czyny przepolowane przy zastosowaniu kryterium wartości mienia.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc